

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Mungu Mwenye Nguvu — Somo la Biblia la KJV na Namba za Strong

WHO JESUS WAS BEFORE BETHLEHEM — THE PLURAL VOICE, THE ANGEL OF THE LORD, THE WOOD ON ISAAC

Mafundisho ya Msingi ya Biblia — Injili ya Yesu Kristo

NENO LA UFUNGUZI

Sehemu hii inauliza Yesu ni nani, kuanzia uumbaji, mahali Mungu anasema, "Njoo, tumfanye mtu kwa mfano wetu." Inafuata yule aliyeitwa malaika wa Bwana, ambaye watu walikutana naye uso kwa uso na kumwita Mungu. Inahitimu kwa kuni zilizowekwa juu ya Isaka, mwana wa pekee ambaye Abrahamu alimpenda. Jibu kila moja linatoka katika Biblia yenyewe, kwa maneno ya Biblia yenyewe.

MASWALI MATATU AMBAYO SOMO HILI LINAJIBU:

1. Ikiwa Mungu ni mmoja, ni nani huyo "sisi" anayesema katika Mwanzo 1:26?
2. Malaika wa Bwana ni nani, ambaye watu walikutana naye uso kwa uso na kumwita Mungu?
3. Kuni zilizowekwa juu ya Isaka, mwana wa pekee, zilikuwa zikitazamia nini?

LANGO LA UFUNGUZI

Isaya 9:6 Kwa maana, kwa ajili yetu mtoto amezaliwa, tumepewa mtoto mwanaume, nao utawala utakuwa mabegani mwake. Naye ataitwa Mshauri wa Ajabu, Mungu Mwenye Nguvu, Baba wa Milele, Mfalme wa Amani.

MTOTO AMEZALIWA + MWANA AMETOLEWA --> JINA LAKE ATAITWA MUNGU MWENYE NGUVU.

Miaka mia saba kabla ya kuzaliwa kwa Yesu, nabii mmoja aliandika kwamba mtoto huyo angeitwa Mungu Mwenye Nguvu. Mtoto Yesu alilala katika hori la kulishia wanyama. Soma mstari huo taratibu. Mistari hiyo inaeleza ujumbe wote wa somo hili.

A. MUNGU ALIYESEMA "NA TUFANYE" — MUNGU MMOJA, NA ZAIDI YA MMOJA ASEMAE

A1. Mwanzo 1:26 Ndipo Mungu akasema, “Tufanye mtu kwa mfano wetu, kwa sura yetu, wakatawale juu ya samaki wa baharini na ndege wa angani, juu ya mifugo, juu ya dunia yote, na juu ya viumbe wote watambaao juu ya nchi.” (27) Kwa hiyo Mungu akamuumba mtu kwa mfano wake mwenyewe, kwa mfano wa Mungu alimuumba; mwanaume na mwanamke aliwaumba.

NA TUMFANYE MTU KWA MFANO WETU, KWA SURA YETU --> KWA HIYO MUNGU AKAMUUMBA MTU KWA MFANO WAKE.

(Mawazo yangu binafsi: Soma Mwanzo 1:26 na Mwanzo 1:27 pamoja. Usipunguze tofauti iliyopo kati ya mistari hiyo miwili. Mwanzo 1:26 inasema "sisi" na "wetu." Mwanzo 1:27 inasema "mfano wake mwenyewe" na "Mungu aliumba," zote mbili zikiwa umoja. Biblia inaeleza mistari hiyo miwili kando kwa kando bila kuomba radhi. Biblia inaeleza tu hivyo.)

A2. Mwanzo 3:22 Kisha Bwana Mungu akasema, “Sasa mtu huyu amekuwa kama mmoja wetu, kwa kujua mema na mabaya. Sharti asiruhusiwe kunyoosha mkono wake na kuchuma pia kutoka mti wa uzima akala, naye akaishi milele.”

MTU YULE AMEKUWA KAMA MMOJA WETU, KWA KUJUA MEMA NA MABAYA.

A3. Mwanzo 11:7 Njoooni, tushuke tuvuruge lugha yao ili wasielewane wao kwa wao.”

NA TUSHUKE + KUCHANGANYA LUGHA YAO.

A4. Isaya 6:8 Kisha nikasikia sauti ya Bwana ikisema, “Nimtume nani? Ni nani atakayekwenda kwa ajili yetu?” Nami nikasema, “Mimi hapa. Nitume mimi!”

NITAMTUMA NANI + NANI ATAKAYEKWENDA KWA AJILI YETU?

(Mawazo yangu binafsi: Angalia kwa makini Isaya 6:8. Isaya 6:8 ina aina zote mbili katika sentensi ile ile: "Nitampeleka nani" na "ni nani atakayekwenda kwa ajili yetu." Msemaji huyo huyo anatumia hali ya umoja na hali ya wingi pamoja. Huu si kosa la uandishi. Huu si Mungu akitumia neno la wingi kujielezea yeye mwenyewe peke yake. Mfumo huo huo unatokea mara nyingi, katika vitabu vingi tofauti vya Biblia, katika karne nyingi.)

A5. Kumbukumbu La Torati 6:4 Sikia, ee Israeli: Bwana Mungu wako, Bwana ni mmoja.

[H259 echad ■]

SIKIA, EE ISRAELI: BWANA MUNGU WAKO, BWANA NI MMOJA.

(Mawazo yangu binafsi: Kumbukumbu la Torati 6:4 linatawala somo lote hili. Kuna Mungu mmoja. Hakuna miungu miwili. Hakuna miungu mitatu. Hakuna miungu mingi. Mstari wowote katika somo hili ambao ungependekeza Mungu wa pili umesomwa vibaya. Kumbukumbu la Torati 6:4 ndio kipimo cha jambo hilo. Angalia neno la Kiebrania ambalo mstari huu unatumia kwa "mmoja." Neno hilo ni echad. Echad ni neno lile lile linalotumika wakati jioni na asubuhi vinaitwa siku MOJA, ingawa siku ina sehemu mbili. Echad ni neno lile lile linalotumika wakati mwanamume na mkewe wanaitwa mwili MMOJA, ingawa mwanamume na mke ni watu wawili. Biblia ilichagua neno la "mmoja" linaloruhusu zaidi ya mtu mmoja ndani yake. Mwanzo 1:26 kisha inarekodi Mungu akisema "na tumfanye.")

A6. Isaya 45:5 Mimi ndimi Bwana, wala hakuna mwingine, zaidi yangu hakuna Mungu. Nitakutia nguvu, ingawa wewe hujanitambua,

MIMI NDIMI BWANA + WALA HAKUNA MWINGINE + ZAIDI YANGU HAKUNA MUNGU.

(Mawazo yangu binafsi: Isaya 45:5 inaeleza upande mwingine wa ukweli huu. Somo hili halitaepuka Isaya 45:5. Mungu anasema wazi kwamba hakuna Mungu mwingine zaidi yake. Chochote ambacho somo hili litakigundua katika kurasa zilizobaki hakiwezi kamwe kuongeza Mungu wa pili. Kile ambacho somo hili kitagundua kwa hakika ni cha ajabu zaidi na bora kuliko Mungu wa pili. Somo hili litagundua Mungu mmoja akijifanya ajulikane kwa watu.)

B. YULE AITWAYE MALAIKA WA BWANA — AMBAYE PIA ANAITWA MUNGU

Neno la Kiebrania linalotafsiriwa "malaika" ni malak (H4397). Malak ina maana ya mtu aliyetumwa. Malak inataja kazi ya utume wa mtu aliyetumwa, siyo asili ya mtu huyo. Angalia jinsi Biblia inavyomshughulikia mtu huyu maalum aliyetumwa katika masimulizi yafuatayo.

B1. HAGARI JANGWANI — ANAMPA JINA

Mwanzo 16:7 Malaika wa Bwana akamkuta Hagari karibu na chemchemi huko jangwani; ilikuwa chemchemi ile iliyokuwa kando ya barabara iendayo Shuri. **[H4397 malak ■]** (8) Malaika akamwambia, “Hagari, mtumishi wa Sarai, umetokea wapi, na unakwenda wapi?” Akamjibu, “Ninamkimbia bibi

yangu Sarai.” (9) Ndipo malaika wa Bwana akamwambia, “Rudi kwa bibi yako ukajishushe chini yake.” (10) Malaika akaendelea akasema, “Nitazidisha wazao wako, hivi kwamba watakuwa wengi mno wasiohesabika.”

NITAZIDISHA WAZAO WAKO, HIVI KWAMBA WATAKUWA WENGI MNO WASIOHESABIKA.

Mwanzo 16:13 Hagari akampa Bwana aliyezungumza naye jina hili: “Wewe ndiwe Mungu unionaye mimi,” kwa maana alisema, “Sasa nimemwona yeye anayeniona mimi.”

HAGARI AKAMPA BWANA ALIYEZUNGUMZA NAYE JINA HILI: “WEWE NDIWE MUNGU UNIONAYE MIMI.

(Mawazo yangu binafsi: Mambo mawili katika Mwanzo 16 yanapaswa kumfanya msomaji asimame kufikiri. Kwanza, yule anayelitwa "malaika wa Bwana" anasema "Nitauzidisha uzao wako." Malaika wa Bwana hasemi "Bwana atauzidisha uzao wako." Malaika wa Bwana anasema kama yeye ndiye anayefanya uzidishaji huo. Pili, maandiko yenyewe ya kitabu cha Mwanzo, si maoni ya Hajiri, ndiyo yanayomwita malaika huyu wa Bwana "Bwana aliyenena naye." Hajiri anamwita huyo mtu mmoja "Wewe Mungu." Msimulizi wa kitabu cha Mwanzo anakubaliana na Hajiri.)

B2. MKONO JUU YA ISAKA — ANAAPA KWA NAFSI YAKE

Mwanzo 22:11 Lakini malaika wa Bwana akamwita kutoka mbinguni, akamwambia, “Abrahamu! Abrahamu!” Akajibu, “Mimi hapa.” (12) Akamwambia, “Usimdhuru kijana, wala usimtendee jambo lolote. Sasa ninajua kwamba unamcha Mungu, kwa sababu hukunizulia mwanao, mwana wako wa pekee.”

KWA SABABU HUKUNIZULIA MWANAO, MWANA WAKO WA PEKEE.

Mwanzo 22:15 Basi malaika wa Bwana akamwita Abrahamu kutoka mbinguni mara ya pili, (16) akasema, “Ninaapa kwa nafsi yangu, asema Bwana, kwamba kwa sababu umefanya jambo hili na hukunizulia mwanao, mwana wako wa pekee, (17) hakika nitakubariki, na nitauzidisha uzao wako kama nyota za angani na kama mchanga ulioko pwani. Wazao wako watamiliki miji ya adui zao, (18) na kupitia uzao wako mataifa yote duniani yatabarikiwa, kwa sababu umenitii.”

NIMEAPA KWA NAFSI YANGU, ASEMA BWANA --> KATIKA UZAO WAKO MATAIFA YOTE YA DUNIA WATABARIKIWA.

(Mawazo yangu binafsi: Zingatia maneno mawili katika Mwanzo 22:11-18. Neno la kwanza ni "Hukunizulia mwanao kutoka kwangu." Ibrahimu alikuwa akimtoa mwanawe kwa Mungu. Msemaji katika neno hili anasema mwana hakuzuliwa kutoka kwa msemaji. Neno la pili ni "Naapa kwa nafsi yangu, asema Bwana." Nyakati za kale, mtu aliapa kwa mtu mkuu kuliko yeye. Mjumbe aliyeumbwa ambaye hufikisha ujumbe tu haapi kwa nafsi yake mwenyewe. Mjumbe aliyeumbwa hatii saina ya kiapo kwa jina la agano la Mungu. Waebrania 6:13 inatoa sababu. Waebrania 6:13 inasema Mungu aliapa kwa nafsi yake mwenyewe. Waebrania 6:13 inaeleza sababu: "kwa sababu hakuwa na aliye mkuu zaidi ya kuapa kwake.")

B3. YAKOBO ANASHINDANA NA MTU — NA ANAPAITAJA MAHALI HAPO "USO WA MUNGU"

Mwanzo 32:24 Kwa hiyo Yakobo akaachwa peke yake na mtu mmoja akashikana naye mweleka mpaka mapambazuko. (25) Yule mtu alipoona kuwa hawezi kumshinda, aligusa kiungio cha nyonga ya Yakobo kwa hiyo nyonga yake ikateguka wakati alipokuwa akishikana mweleka na yule mtu. (26) Ndipo yule mtu akasema, “Niache niende, kwa kuwa ni mapambazuko.” Lakini Yakobo akajibu, “Sitakuacha uende usiponibariki.”

MTU MMOJA AKASHINDANA NAYE MIELEKA --> SITAKUACHA UENDE, USIPONIBARIKI.

Mwanzo 32:28 Ndipo yule mtu akasema, “Jina lako halitakuwa tena Yakobo, bali Israeli, kwa sababu umeshindana na Mungu na watu pia, nawe umeshinda.” (29) Yakobo akasema, “Tafadhali niambie jina lako.” Lakini akajibu, “Kwa nini kuniuliza jina langu?” Ndipo akambariki huko. (30) Kwa hiyo Yakobo akapaita mahali pale Penieli, akasema, “Ni kwa sababu nimemwona Mungu uso kwa uso na bado maisha yangu yameokoka.”

KAMA MKUU UMEKUWA NA NGUVU KWA MUNGU --> NIMEMWONA MUNGU USO KWA USO, NA NAFSI YANGU IKAOKOKA.

(Mawazo yangu binafsi: Maandiko ya Mwanzo 32 yanamwita mtu huyu mwanamume. Mwanamume huyu anayeshindana na Yakobo anasema Yakobo ana nguvu KWA MUNGU. Yakobo anapaipatia jina eneo hilo "uso wa Mungu." Yakobo anasema uhai wake ulihifadhiwa. Yakobo anamwomba mwanamume huyu jina. Yakobo hapewi jina lolote, bali swali tu la

kurudishwa. Kumbuka swali hili lisilojibiwa kuhusu jina. Swali lilelile linajitokeza tena, katika kitabu kingine cha Biblia, mamia ya miaka baadaye.)

B4. KICHAKA KILICHOUNGUA — MALAIKA ALIYE MIMI NIKO

Kutoka 3:2 Huko malaika wa Bwana akamtokea Mose katika mwali wa moto kutoka kichakani. Mose akaona kwamba ingawa kile kichaka kilikuwa kinawaka moto, kilikuwa hakiteketei. (3) Ndipo Mose akawaza, “Nitageuka sasa nione kitu hiki cha ajabu, nami nione ni kwa nini kichaka hiki hakiteketei.” (4) Bwana alipoona kuwa amegeuka ili aone, Mungu akamwita kutoka ndani ya kile kichaka, “Mose! Mose!” Naye Mose akajibu, “Mimi hapa.” (5) Mungu akamwambia, “Usikaribie zaidi. Vua viatu vyako, kwa maana mahali unaposimama ni patakatifu.” (6) Kisha akamwambia, “Mimi ni Mungu wa baba yako, Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaki, na Mungu wa Yakobo.” Mose aliposikia hayo, akafunika uso wake kwa sababu aliogopa kumtazama Mungu.

MALAIKA WA BWANA ALIMTOKEA KATIKA MWALI WA MOTO --> MUNGU ALIMWITA KUTOKA KATIKATI YA KICHAKA.

Kutoka 3:14 Mungu akamwambia Mose, “Mimi niko ambaye niko. Hivyo ndivyo utakavyowaambia Waisraeli: ‘Mimi niko amenituma kwenu.’”

MIMI NIKO AMBAYE NIKO --> MIMI NIKO AMENITUMA KWENU.

(Mawazo yangu binafsi: Kutoka 3:2 inasema malaika wa BWANA. Kutoka 3:4 inasema BWANA, na Mungu. Kichaka kilekile, moto uleule, na sauti ileile vinaonekana katika mistari yote miwili, mistari minne kutoka kwa mwingine. Biblia haichukulii hili kamwe kuwa ni mgongano. Sauti hiyohiyo kisha inatoa jina ambalo Israeli angelibeba milele: MIMI NI ALIYE.)

B5. MANOA NA MKEWE — JINA LILILO LA AJABU

Waamuzi 13:3 Malaika wa Bwana akamtokea huyo mwanamke na kumwambia, “Wewe ni tasa na huna mtoto, lakini utachukua mimba na utamzaa mtoto mwanaume.

MALAIKA WA BWANA AKAMTOKEA HUYO MWANAMKE NA KUMWAMBIA --> LAKINI UTACHUKUA MIMBA NA UTAMZAA MTOTO MWANAUME.

Waamuzi 13:17 Ndipo Manoa akamuuliza yule malaika wa Bwana, “Jina lako ni nani, ili kwamba tuweze kukupa heshima hapo hayo uliyonena yatakapotimia?” **[H6383 piliy ■]** (18) Akamjibu, “Kwa nini unauliza Jina langu? Ni Jina la ajabu.”

KWA NINI UNAULIZA JINA LANGU? NI JINA LA AJABU?

Waamuzi 13:20 Mwali wa moto kutoka hapo madhabahuni ulipowaka kuelekea mbinguni, malaika wa Bwana akapaa ndani ya huo mwali. Manoa na mkewe, kwa kuona jambo hili, wakaanguka chini kifudufudi. (21) Malaika wa Bwana hakumtokea tena Manoa na mkewe. Ndipo Manoa akatambua kuwa huyo alikuwa malaika wa Bwana. (22) Manoa akamwambia mkewe, “Hakika tutakufa, kwa kuwa tumemwona Mungu.”

MALAIKA WA BWANA ALIPAA KWA MWALI WA MOTO WA MADHABAHUNI --> HAKIKA TUTAKUFA, KWA KUWA TUMEMWONA MUNGU.

(Mawazo yangu binafsi: Mambo matatu yanajitokeza katika Waamuzi 13. Manoa anaomba jina, kama vile Yakobo alivyofanya katika Mwanzo 32. Jina linazuiliwa kwa Manoa tena, wakati huu kwa sababu iliyotajwa. Neno la Kiebrania lililotolewa kwa sababu hiyo ni piliy (H6383). KJV inaifasiri piliy kama "siri." Piliy inamaanisha ya ajabu mno kujulikana. Piliy inatokana na mzizi uleule wa pele (H6382), neno lililofasiriwa "Wa Ajabu" katika Isaya 9:6, mahali mtoto aliyezaliwa kwa ajili yetu anapewa jina hilo. Malaika huyuhuyu wa BWANA kisha anapanda juu katika mwali wa madhabahu. Hitimisho la Manoa mwenyewe si "tumemwona malaika." Hitimisho la Manoa ni "tumemwona Mungu.")

B6. NAHODHA NJE YA YERIKO — ALIABUDIWA, NA VIATU VIKAVULIWA

Yoshua 5:13 Basi wakati Yoshua alipokuwa karibu na Yeriko, akainua macho, akaona mtu aliyesimama mbele yake, akiwa na upanga mkononi uliofutwa kwenye ala. Yoshua akamwendea na kumuuliza, “Je, wewe uko upande wetu au upande wa adui zetu?” **[H8269 sar ■]** (14) Akajibu, “La, siko upande wowote, lakini mimi nimekuja nikiwa jemadari wa jeshi la Bwana.” Yoshua akaanguka kifudufudi hadi chini, akasujudu, akamuuliza, “Je, Bwana, una ujumbe gani kwa mtumishi wako?” (15) Jemadari wa jeshi la

Bwana akajibu, “Vua viatu vyako, kwa maana mahali hapa unaposimama ni patakatifu.” Naye Yoshua akafanya hivyo.

YOSHUA AKAANGUKA KIFUDIFUDI CHINI, AKASUJUDU --> VUA KIATU CHAKO MGUUNI PAKO; KWA MAANA MAHALI UNAPOSIMAMA NI PATAKATIFU.

MTAZAMO TOFAUTI, TUKIO LILE LILE — watu wawili wanaambiwa wavue viatu vyao

Kutoka 3:5 Mungu akamwambia, “Usikaribie zaidi. Vua viatu vyako, kwa maana mahali unaposimama ni patakatifu.”

VUA VIATU VYAKO, KWA MAANA MAHALI UNAPOSIMAMA NI PATAKATIFU.

(Mawazo yangu binafsi: Angalia amri ile ile, kwa maneno yaleyale karibu, ikitolewa kwa watu wawili tofauti, mamia ya miaka mbali. Kwenye kile kichaka, amri inatoka kwa sauti ambayo maandiko ya Biblia yanaiita BWANA na Mungu. Nje ya Yeriko, amri inatoka kwa mtu aliyesimama pale akiwa na upanga mkononi mwake. Mtu huyu nje ya Yeriko anamwacha Yoshua aanguke kifudifudi mbele yake na kumsujudia mtu huyu. Mtu huyu nje ya Yeriko hazuii Yoshua asimwabudu. Linganisha hilo na kile ambacho malaika halisi aliyeumbwa hufanya wakati mtu anajaribu kumwabudu malaika huyo. Malaika anasema, "Mimi ni mtumwa mwenzako" (Ufunuo 19:10). Malaika anasema, "mwabudu Mungu" (Ufunuo 22:9). Yohana alijaribu kumwabudu malaika mara mbili. Malaika alikataa ibada ya Yohana mara mbili. Hakuna aliyekataa ibada ya Yoshua nje ya Yeriko.)

B7. SASA AGANO JIPYA LASEMA JAMBO LILILO WAZI KABISA

Yohana 1:18 Hakuna mtu yeyote aliyemwona Mungu wakati wowote, ila ni Mungu Mwana pekee, aliye kifuani mwa Baba ndiye ambaye amemdhihirisha. **[G1834 exegeomai ■] [G3439 monogenes ■]**

HAKUNA MTU ALIYEMWONA MUNGU WAKATI WOWOTE --> MWANA PEKEE ALIYEZALIWA AMEMDHIHIRISHA.

Yohana 5:37 Naye Baba mwenyewe ameshuhudia juu yangu. Hamjapata kamwe kuisikia sauti yake wala kuona umbo lake,

HAMJAPATA KAMWE KUISIKIA SAUTI YAKE WALA KUONA UMBO LAKE.

1 Timotheo 6:16 yeye peke yake ambaye hapatikani na mauti, na anakaa katika nuru isiyoweza kukaribiwa, ambaye hakuna mwanadamu aliyemwona wala awezaye kumwona. Heshima na uweza una yeye milele. Amen.

AKAAO KATIKA NURU ISIYOWEZA KUKARIBIWA --> AMBAYE HAKUNA MWANADAMU ALIYEMWONA WALA AWEZAYE KUMWONA.

Sasa weka nusu mbili za Biblia karibu na kusoma nusu hizo mbili pamoja.

Agano la Kale linasema, tena na tena, kwamba watu WALIMWONA mtu huyu, wakazungumza naye, wakala mbele yake, wakashindana naye mieleka, na wakaishi.

Agano Jipya linasema, waziwazi na mara tatu, kwamba hakuna mtu ambaye amewahi kumwona Mungu Baba, wala hakuna mtu awezaye kumwona Mungu Baba.

Kauli zote mbili ni za kweli. Basi mtu waliomwona watu katika Agano la Kale na Baba ambaye watu hawakuweza kumwona si mtu mmoja. Yohana anasema mtu aliyeonekana ni nani. Yohana anasema mtu aliyeonekana ni Mwana wa pekee, Mwana aliye kifuani mwa Baba. Yohana anasema Mwana wa pekee amemwongoza Mungu Baba kutoka mahali ambapo Mungu Baba anaweza kuonekana.

[MISTARI IMEUNGANISHWA PAMOJA — HAKUNA MSTARI MMOJA UNAOSEMA HIVI PEKE YAKE]

(Mawazo yangu binafsi: Kuwa mwangalifu na mwaminifu hapa hasa, kwa sababu hapa ndipo mahali ambapo mtu anaweza kuanza kuongeza kitu kwenye Biblia. Kinachosemwa MOJA KWA MOJA: maandiko ya Agano la Kale yenyewe

yanamwita mtu huyu aliyetumwa Bwana na Mungu, na watu waliokutana na mtu huyu aliyetumwa wanasema vivyo hivyo. Sehemu hiyo si hitimisho. Sehemu hiyo ni kile sentensi zinasema. Kinachopatikana KWA KUUNGANISHA MISTARI: kwamba mtu huyu maalum anayeonekana ni hasa Mwana. Hakuna mstari mmoja unaosema "malaika wa Bwana katika Mwanzo 16 ni Yesu." Hitimisho hili linafikiwa kwa kuweka Yohana 1:18, Yohana 5:37, na 1 Timotheo 6:16 kando ya masimulizi ya Agano la Kale na kuuliza ni nani aliyekuwa akionekana. Ndiyo maana lebo iko hapo, na lebo inabaki hapo.)

B8. NA MJUMBE-ALIYE-BWANA ANAJITOKEZA TENA MWISHONI KABISA MWA AGANO LA KALE

Malaki 3:1 “Angalieni, nitamtuma mjumbe wangu, atakayeandaa njia mbele yangu. Ndipo ghafula Bwana mnayemtafuta atakuja hekaluni mwake. Mjumbe wa Agano, ambaye mnamwonea shauku, atakuja,” asema Bwana Mwenye Nguvu Zote. **[H4397 malak ■]**

NITAMTUMA MJUMBE WANGU + NAYE ATAITENGENEZA NJIA MBELE YANGU --> BWANA ATALIJILIA HEKALU LAKE GHAFULA, NDIYE MJUMBE WA AGANO.

MTAZAMO TOFAUTI, TUKIO LILE LILE — mjumbe aliyeahidiwa, na mjumbe aliyetambuliwa

Marko 1:2 Kama ilivyoandikwa katika kitabu cha nabii Isaya: “Tazama, nitamtuma mjumbe wangu mbele yako, atakayetengeneza njia mbele yako”: (3) “sauti ya mtu aliaye nyikani. Itengenezeni njia ya Bwana, yanyoosheni mapito yake.” (4) Yohana alikuja, akibatiza huko nyikani, akihubiri ubatizo wa toba kwa ajili ya msamaha wa dhambi.

TAZAMA, NAMTUMA MJUMBE WANGU MBELE YA USO WAKO --> ITENGENEZENI NJIA YA BWANA.

(Mawazo yangu binafsi: Malaki 3:1 inataja watu wawili waliotumwa katika mstari mmoja. Mtu mmoja aliyetumwa anaenda mbele kuandaa njia. Mtu mwingine aliyetumwa anaitwa "Bwana" na "mjumbe wa agano." Huyu mtu wa pili aliyetumwa ndiye anayekuja katika hekalu lake Bwana mwenyewe. Marko anafungua Injili ya Marko kwa kunukuu mstari huohuo kutoka Malaki 3:1. Marko anamtaja yule mwandaaji wa njia kuwa ni Yohana, jangwani. Hili linamwacha yule mtu wa pili aliyetumwa bila kutajwa jina na Marko wakati huo. Agano la Kale linafunga likingoja mjumbe ambaye ni Bwana. Agano Jipya linafunguka kwa mjumbe huyohuyo akiingia.)

C. KUNI ZILIZOWEKWA JUU YA MWANA WA PEKEE — ABRAHAMU NA ISAKA MLIMANI

C1. Mwanzo 22:2 Kisha Mungu akamwambia, “Umchukue mwanao, mwana wako wa pekee, Isaki umpendaye, uende katika nchi ya Moria. Mtoe huko kama sadaka ya kuteketezwa juu ya mlima mmojawapo nitakaokuambia.” **[H3173 yachiyd ■]**

SASA MCHUKUE MWANAO, MWANAO WA PEKEE ISAKA, UNAYEMPENDA --> UMTOE HUKO KUWA SADAKA YA KUTEKETEZWA.

C2. Mwanzo 22:6 Abrahamu akachukua kuni kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, akamtwika Isaki mwanawe, yeye mwenyewe akachukua moto na kisu. Walipokuwa wakienda pamoja, **[H6086 ets ■]**

ABRAHAMU AKACHUKUA KUNI KWA AJILI YA SADAKA YA KUTEKETEZWA, AKAMTWIKA ISAKI MWANawe --> WALIPOKUWA WAKIENDA PAMOJA.

(Mawazo yangu binafsi: Katika Mwanzo 22:6, baba hachukui kuni. Isaka anachukua kuni kupanda mlimani. Abrahamu atamlaza Isaka juu ya kuni hizo. Neno la Kiebrania kwa ajili ya kuni hizo ni ets (H6086). Ets ni neno la kawaida kwa ajili ya mti ulio hai. Ets pia ni neno la kawaida kwa ajili ya mbao zilizokatwa. Ets ni neno lile lile linalotumika kwa ajili ya mti wa uzima. Ets ni neno lile lile linalotumika kwa ajili ya mti ulio katikati ya bustani.)

C3. Mwanzo 22:7 Isaki akanena akamwambia Abrahamu baba yake, “Baba yangu!” Abrahamu akaitika, “Mimi hapa, mwanangu.” Isaki akasema, “Moto na kuni zipo, Je, yuko wapi mwana-kondoo kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa?” (8) Abrahamu akajibu, “Mwanangu, Mungu mwenyewe atajipatia mwana-kondoo kwa ajili ya hiyo sadaka ya kuteketezwa.” Nao hawa wawili wakaendelea mbele pamoja.

MWANA-KONDOO WA SADAKA YA KUTEKETEZWA YUKO WAPI? --> MUNGU ATAJIPATIA MWANA-KONDOO.

C4. Mwanzo 22:13 Abrahamu akainua macho yake, akaona kondoo dume amenaswa pembe zake nyuma yake katika kichaka. Akaenda akamchukua huyo kondoo dume, akamtoa awe sadaka ya kuteketezwa badala ya mwanawe.

KONDOO DUME ALIYENASWA KICHAKANI KWA PEMBE ZAKE --> ALIMTOA KUWA SADAKA YA KUTEKETEZWA BADALA YA MWANawe.

Mwanzo 22:14 Abrahamu akapaita mahali pale Yehova-Yire. Mpaka siku ya leo inasemekana, “Katika mlima wa Bwana itapatikana.”

KATIKA MLIMA WA BWANA ITAPATIKANA.

(Mawazo yangu binafsi: Fikiria tena swali la mwana katika Mwanzo 22:7: mwana-kondoo yuko wapi? Abrahamu anajibu swali hilo. Jibu la Abrahamu linafikia mbali zaidi kuliko alivyojua. Abrahamu anasema, "Mungu atajipatia mwana-kondoo kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa." Kifungu hicho kinaweza kubeba maana mbili. Maana moja ni kwamba Mungu atapata mwana-kondoo kwa matumizi yake mwenyewe. Maana nyingine ni kwamba Mungu atatoa nafsi yake mwenyewe kama mwana-kondoo huyo. Kile ambacho Mungu alitoa hasa siku hiyo kilikuwa KONDOO DUME, si mwana-kondoo. Kondoo dume ni kondoo mume aliyekomaa kikamilifu. Kondoo dume huyu alifia mahali pa mwana huyo, akiwa amenaswa kwa pembe zake. Swali la Isaka linajibiwa mlimani kwa maana moja. Swali la Isaka pia linabaki wazi kwa maana nyingine. Mwana-kondoo bado unadaiwa. Abrahamu anaupa mahali hapo jina kwa ahadi ya wakati ujao: "Katika mlima wa BWANA utaonekana.")

MTAZAMO TOFAUTI, TUKIO MOJA — mwana aliyebeba kuni, na Mwana aliyebeba msalaba

Mwanzo 22:6 Abrahamu akachukua kuni kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, akamtwika Isaki mwanawe, yeye mwenyewe akachukua moto na kisu. Walipokuwa wakienda pamoja,

ABRAHAMU ALIWEKA KUNI JUU YA ISAKA MWANAWA --> WAKAENDA WOTE WAWILI PAMOJA.

Yohana 19:17 Yesu, akiwa ameubeba msalaba wake, akatoka kuelekea mahali palipoitwa Fuvu la Kichwa (kwa Kiebrania ni Golgotha).

AKIBEBA MSALABA WAKE ALITOKA KWENDA MAHALI PA FUVU.

Yohana 19:18 Hapo ndipo walipomsulubisha. Pamoja naye walisulubisha watu wengine wawili, mmoja kila upande wake, naye Yesu katikati.

HUKO WALIMSULUBISHA + YESU KATIKATI.

(Mawazo yangu binafsi: Baba, mwana wa pekee ambaye baba anampenda, kilima, kuni zilizowekwa mgongoni mwa mwana mwenyewe, na mwana akitembea juu akiwa amebeba kuni hizo. Tukio hili lilitokea mara mbili katika Biblia. Mara ya kwanza, katika Mwanzo 22, Mungu alizuia kisu. Mungu aliweka kondoo dume mbadala mahali pa mwana. Mara ya pili, msalabani, hakuna aliyezuia kifo. Wakati huu, Mwana ndiye alikuwa mbadala. Angalia tofauti nyingine moja kati ya matukio hayo mawili. Isaka aliuliza, "kondoo yuko wapi?" Hakukuwa na jibu la swali la Isaka siku hiyo. Jibu lilikuja baadaye, kando ya Mto Yordani, kutoka kwa Yohana. Yohana alimwelekeza kidole mtu aliyekuwa akitembea kuelekea kwake.)

C5. Yohana 1:29 Siku iliyofuata, Yohana alimwona Yesu akimjia akasema, “Tazama, Mwana-Kondoo wa Mungu aichukuaye dhambi ya ulimwengu!

TAZAMA, MWANA-KONDOO WA MUNGU AICHUKUAYE DHAMBI YA ULIMWENGU.

C6. Mwanzo 22:2 Kisha Mungu akamwambia, “Umchukue mwanao, mwana wako wa pekee, Isaki umpendaye, uende katika nchi ya Moria. Mtoe huko kama sadaka ya kuteketezwa juu ya mlima mmojawapo nitakaokuambia.”

Yohana 3:16 “Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu hata akamtoa Mwanawe wa pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele. **[G3439 monogenes ■]**

MWANA WAKO WA PEKEE UMPENDAYE --> ALIMTOA MWANAWA WA PEKEE ALIYEZALIWA.

C7. Waebrania 11:17 Kwa imani Abrahamu, alipojaribiwa na Mungu, alimtoa Isaki kuwa dhabihu. Yeye aliyekuwa amezipokea ahadi za Mungu alikuwa tayari kumtoa mwanawe, aliyekuwa mwanawe pekee awe dhabihu. (18) Ingawa Mungu alikuwa amemwambia Abrahamu, “Uzao wako utahesabiwa kupitia kwa Isaki,” (19) Abrahamu alihesabu kuwa Mungu angaliweza kumfufua Isaki kutoka kwa wafu. Na kwa kusema kwa mfano, alimpata tena Isaki kutoka kwa wafu.

ALIMTOA MWANAWA WA PEKEE --> AKIHESABU KWAMBA MUNGU ALIKUWA NA UWEZO WA KUMFUFUA, NAAM, KUTOKA KWA WAFU.

(Mawazo yangu binafsi: Mwandishi wa kitabu cha Waebrania anatumia neno lile hilo la Kiyunani kwa Isaka ambalo Yohana analitumia kwa Yesu. Neno hilo ni "mzaliwa wa pekee," monogenes (G3439). Mwandishi wa Waebrania anatuambia Ibrahimu alikuwa akifikiria nini akiwa njiani kupanda mlima. Ibrahimu alikuwa akifikiri kwamba Mungu angeweza kumfufua mvulana kutoka wafu. Ibrahimu aliwaambia vijana waliokuwa chini ya kilima, "Mimi na kijana huyu

tutakwenda kule, tukaabudu, kisha tutarudi kwenu." Ibrahimu alitarajia kushuka mlimani pamoja na Isaka. Ibrahimu alimpokea Isaka tena, mwandishi wa Waebrania anasema, "kwa mfano." Mfano hapa maana yake ni picha au ishara. Siku tatu baada ya amri hiyo, mwana ambaye alikuwa kama mfu alirudi hai.)

KUMBUKA KUHUSU MAHALI — dokezo la kuunga mkono, si dai ambalo mistari inasema moja kwa moja

2 Mambo Ya Nyakati 3:1 Ndipo Solomoni akaanza kujenga Hekalu la Bwana katika Yerusalemu juu ya Mlima Moria, pale ambapo Bwana alikuwa amemtokea Daudi baba yake. Ilikuwa katika kiwanja cha kupuria cha Arauna, Myebusi, mahali palipotolewa na Daudi.

NDIPO SOLOMONI AKAANZA KUJENGA HEKALU LA BWANA KATIKA YERUSALEMU JUU YA MLIMA MORIA.

[MISTARI IMEUNGANISHWA PAMOJA — HAKUNA MSTARI MMOJA UNAOSEMA HIVI PEKE YAKE]

(Mawazo yangu binafsi: Mwanzo 22:2 inataja mahali Mungu alimtuma Abrahamu kuwa ni nchi ya Moria. 2 Nyakati 3:1 inataja mahali Sulemani alipojenga hekalu kuwa ni mlima Moria, huko Yerusalemu. Mlima wa kutolewa dhabihu kwa Isaka kwa uchache na mlima wa kila dhabihu ya hekalu iliyofuata baadaye kwa hiyo unashiriki jina moja. Yerusalemu pia ni mji uleule ambao askari walimsulubisha Yesu nje ya ukuta wa mji. Sema tu yale ambayo mistari inasema. Mistari haisemi kwamba Golgotha ilikuwa mwamba uleule wa Moria. Mistari inasema jina lilelile, ukingo uleule wa vilima, na mji uleule. Maneno ya Abrahamu mwenyewe yalikuwa "katika mlima wa BWANA utaonekana." Abrahamu alisema maneno hayo katika wakati ujao.)

KUFUNGA

Yohana 8:56 Baba yenu Abrahamu alishangilia kwamba angaliiona siku yangu, naye akaiona na akafurahi." (57) Wayahudi wakamwambia, "Wewe hujatimiza hata miaka hamsini, wewe wasema umemwona Abrahamu?" (58) Yesu akawaambia, "Amin, amin nawaambia, kabla Abrahamu hajakuwako, 'Mimi niko.'" (59) Ndipo wakaokota mawe ili kumpiga, lakini Yesu akajificha, naye akatoka Hekaluni.

KABLA ABRAHAMU HAJAKUWEO, MIMI NIKO --> NDIPO WAKAOKOTA MAWE ILI WAMPIGE.

(Mawazo yangu binafsi: Weka matukio haya mawili kando kwa kando na uache tofauti hiyo ifundishe. Kwenye kichaka, sauti itokayo motoni inasema MIMI NI. Musa anaficha uso wake kwenye kichaka. Hekaluni, mtu anayesimama mbele ya umati anasema MIMI NI. Umati unaokota mawe. Umati haukuchanganyikiwa kuhusu Yesu alichosema. Umati ulielewa Yesu kikamilifu. Umati uliyahukumu maneno ya Yesu kuwa yanastahili kupigwa mawe. Angalia pia kwamba Yesu hakusema "kabla Abrahamu hajakuwepo, MIMI NILIKUWA." Yesu alisema MIMI NI.)

JARIBIO LA MAZOEZI

Mwanzo 1:26 — Mungu akasema, Haya, tumfanye mtu kwa mfano wetu:

- a) kwa mfano wetu
- b) tazama, ilikuwa nzuri sana
- c) kwa mfano wa Mungu alimwumba yeye

2. Mwanzo 16:13 — Naye akaliita jina la Bwana aliyesema naye:

- a) Wewe Mungu unaniona
- b) nimemwona Mungu uso kwa uso
- c) Mimi hapa; nitume

3. Kutoka 3:14 — Mungu akamwambia Musa:

- a) Mimi ni Mungu wa baba yako
- b) MIMI NIKO ALIYEKO
- c) Mimi ndimi Bwana, wala hapana mwingine

4. Yohana 8:58 — Yesu akawaambia, Amin, amin, nawaambia:

- a) Baba yenu Abrahamu alifurahi kuiona siku yangu
- b) Kabla Abrahamu hajakuwako, mimi niko
- c) Hakuna mtu aliyemwona Mungu wakati wo wote

5. Waamuzi 13:22 — Manoa akamwambia mkewe, Hakika yetu tutakufa,

- a) kwa sababu mimi ni mtu mwenye midomo michafu
- b) kwa kuwa mahali unaposimama ni patakatifu
- c) kwa sababu tumemwona Mungu

6. Yoshua 5:15 — Naye jemadari wa jeshi la Bwana akamwambia Yoshua,

- a) Vua viatu vyako miguuni pako
- b) Je, wewe u upande wetu, au upande wa adui zetu?
- c) Rudi kwa bibi yako

7. Mwanzo 22:8 — Mungu atajipatia mwana-kondoo kwa sadaka ya kuteketezwa,

- a) akauweka juu ya Isaka mwanawe
- b) basi wakaenda wote wawili pamoja
- c) tazama moto na kuni

MAJIBU SAHIHI: 1-a, 2-a, 3-b, 4-b, 5-c, 6-a, 7-b

JINSI SOMO HILI LINAVYOGAWANYIKA

--> JINSI KIVULI KINAVYOELEKEZA KWENYE NURU: KUNI ZILIZOWEKWA MGONGONI MWA ISAKA (MWANZO 22:6) NA MSALABA ULIOWEKWA MGONGONI MWA MWANA (YOHANA 19:17). KIVULI KILIONEKANA MLIMANI. MWILI ULIONEKANA NJE YA MJI.

--> NJIA YA KANDO: "SISI" NA "WETU" WA MWANZO 1:26, VIKIUNGANISHWA NA "BWANA MMOJA" WA KUMBUKUMBU LA TORATI 6:4, HUFUNGUA NJIA KUELEKEA UCHUNGUZI KAMILI WA UUNGU. UUNGU NI MUNGU MMOJA, AKIWA NA BABA, MWANA, NA ROHO MTAKATIFU WAMETAJWA KAMA NAFSI TOFAUTI KATIKA BIBLIA YOTE. UCHUNGUZI HUU UMEGUSA TU UKINGO WA UCHUNGUZI HUO KAMILI.

--> UFUNUO UNAOWEZEKANA: YAKOBO ALIMUULIZA YULE MPIGANAJI KATIKA MWANZO 32 JINA LAKE MWENYEWEE NAYE AKAKATALIWA (MWANZO 32:29). MANOA ALIULIZA MALAIKA WA BWANA JINA LAKE MWENYEWEE NAYE AKAAMBIWA KUWA JINA HILO NI PILIY (H6383), LA AJABU MNO LISILOWEZA KUJULIKANA (WAAMUZI 13:18). KISHA ISAYA ANASEMA MTOTO ATAKAYEZALIWA KWETU ATAITWA MWENYE AJABU, PELE (H6382), KUTOKA MZIZI ULEULE (ISAYA 9:6). JINA LILILOZULIWA KATIKA AGANO LA KALE LINATANGAZWA JUU YA MTOTO MCHANGA. MWISHONI MWA BIBLIA, AKITOKA MBINGUNI AKIWA AMEPANDA FARASI, YESU BADO ANA JINA AMBALO HAKUNA MTU ALIJUALO ISIPOKUWA YEYE MWENYEWEE (UFUNUO 19:12). JINA LIMETOLEWA, NA JINA HILO BADO LINA KINA ZAIDI KULIKO AMBAVYO SOMO HILI LIMEFUNDISHWA.

MANENO MUHIMU YA KIYUNANI

“mzaliwa pekee” — G3439 monogenes — mzaliwa wa pekee; wa aina yake; wa peke yake katika jinsi yake

Monogenes inatumika kwa Mwana. Monogenes inatumika kwa Isaka katika Waebrania 11:17.

“alitangaza” — G1834 exegeomai — kuongoza kutoka; kutoa; kueleza kikamilifu; kujulisha

Hakuna aliyemwona Mungu kamwe. Mwana wa pekee amemleta Mungu wazi mahali ambapo Mungu anaweza kuonekana.

MANENO MUHIMU YA KIEBRANIA

“malaika / mjumbe” — H4397 malak — aliyetumwa; mjumbe; malaika

Neno hili linataja kazi ya kutumwa, si asili. Neno hili linatumika kwa wanaume. Neno hili linatumika kwa manabii. Neno hili linatumika kwa viumbe vya mbinguni. Neno hili peke yake halikuambii KAMWE mtu aliyetumwa NI NANI. Neno hili peke yake linakuambia tu kwamba mtu alitumwa. Maandiko yanayozunguka ndiyo yanayopaswa kukuambia mengine yote. Maandiko yanayozunguka yanakuambia mengine yote katika masimulizi haya.

“Mungu” — H430 elohim — Mungu; miungu; Mungu wa kweli

Elohim ni umbo la wingi. Elohim linatumika tena na tena kwa ajili ya Mungu mmoja wa kweli, pamoja na vitenzi vya umoja. Neno hili lenyewe linabeba ukamilifu ambao somo hili linaouchunguza.

“moja” — H259 echad — moja; wamoja; wa kwanza

Echad ni neno lililotumika katika "BWANA Mungu wetu ni BWANA mmoja." Echad ni neno lililile linalotumika kwa jioni na asubuhi kuitwa siku MOJA. Echad ni neno lililile linalotumika kwa mwanamume na mkewe kuwa mwili MMOJA.

“mwana wa pekee” — H3173 yachiyd — mmoja tu; wa pekee; peke yake; mpendwa

Mwanzo 22 humwita Isaka "mwanao wa pekee" mara tatu tofauti. Yachiyd inamaanisha yule mmoja na wa pekee.

“mti” — H6086 ets — mti; mbao; magogo; ubao; fimbo

Ets ni neno moja la Kiebrania linalojumuisha mti ulio hai na kuni zilizokatwa. Ets ni neno linalotumika kwa kuni ambazo Abrahamu aliweka juu ya Isaka.

“siri / wa ajabu” — H6383 piliy — wa ajabu; wa ajabu mno kujulikana

Piliy ni neno alilompa malaika wa Bwana Manoa kuelezea jina lake mwenyewe. Piliy linatokana na mzizi uleule wa jina pele katika Isaya 9:6.

“kiongozi / mkuu” — H8269 sar — kiongozi; mkuu; nahodha; mkuu; mtawala

Sar ndilo jina analodai mtu mwenye upanga uliofutwa nje ya Yeriko.

“NIKO” — H1961 hayah — kuwa; kuwako; kuwa

Hayah ni neno la asili chini ya "MIMI NIKO AMBAYE NIKO" kwenye kichaka kilichokuwa kikiwaka moto.

SOURCES & CREDITS

Scripture: the redistributable Bible for this language (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).